

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၁၇၆)

မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်

အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်

နတ်လူသာဓုခေါ်စေသော်

အောင်ဓမ္မ ဗုဒ္ဓိမိလ္လစန်း
အမှတ်(၁၅၂)၊ (၂၂)လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၀၉-၅၁၈၉၄၃၂ ၀၉-၇၉၅ ၂၅၂ ၆၈၂

ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်

တရားစာအုပ်များကို
ဓမ္မစာပေ အလှူငွေဖြင့်
ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေသည်

မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၆-ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၄
ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ ၂၉-၁-၂၀၁၃ (အင်္ဂါနေ့)၊
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ကျောက်မြောင်း သြဘာ
လမ်း၊ မိသားစု ဓမ္မပူဇာသဘင်ပွဲဝယ် ဟောကြားအပ်သော
“မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်” တရားဒေသနာတော်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တွေ နှုတ်တက်
အာဂုံဆောင်ပြီး နေ့စဉ်ရွတ်ဖတ်နေကြတဲ့ ပရိတ်ကြီး
(၁၁) သုတ်မှာ မောရသုတ် ဆိုတာ ပါရှိတယ်။ မောရ
သုတ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့်တကွ မောရသုတ်
ရွတ်ဆိုရခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို ရှေးဦးစွာ သိရှိ
မှတ်သားပြီး ပရိတ်တရားတော်တွေရဲ့ အစွမ်းတန်ခိုး
ထက်ပုံကို မှတ်သားနာယူကြရမှာ ဖြစ်တယ်။

ပရိတ္တ အဓိပ္ပါယ်

ပရိတ္တမှာ ပရိ+တ လို့ ပုဒ်ခွဲပြီး ပရိ ဆိုတာ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အန္တရာယ်တွေ (မိမိထံ မရောက်လာအောင်) တဆိုတာ အကာအကွယ်လုပ်တယ်။ လောကမှာ အန္တရာယ်ဆိုတာ မြင်ရတဲ့အန္တရာယ်နဲ့ မမြင်ရတဲ့အန္တရာယ်လို့ ၂-မျိုးရှိတယ်။ မြင်ရတဲ့အန္တရာယ်ကို ကြည့်ပြီးရှောင်ပေါ့။ မမြင်ရတဲ့အန္တရာယ်ကို မမြင်ရလို့ ရှောင်နိုင်စွမ်းမရှိကြဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ပရိတ္တ တရားတော်ကို အန္တရာယ် အကာအကွယ် ဖြစ်စေဖို့ ဟောတယ်။

လောကမှာ မန္တန်ဆိုတာတွေရှိတယ်။ ပရိတ္တ ဟာ မန္တရဝါဒ၊ တန္တရဝါဒ နဲ့ တူသလားဆိုလို့ရှိရင် မတူဘူး။ ကွဲပြားခြားနားမှုရှိတယ်။ မန္တန်တွေဟာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အစွမ်းသတ္တိရှိနိုင်သော်လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ပရိတ်တရားတွေဟာ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ရုံမျှ မကဘူး အနက်အဓိပ္ပါယ်နားလည်ပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးရင်

သံသရာဝဋ်မှ လွတ်စေနိုင်တယ်။ တခြားမန္တန်တွေက ရွတ်ရုံဖတ်ရုံပဲ။ ရွတ်ဖတ်ပြီး တစ်ပွဲတိုး အန္တရာယ် ကင်းအောင် စီမံတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ပရိတ္တဆိုတာက လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုတွေပါတယ်။ လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှု တွေ ပါသည့်အတွက် အပြင်ရန်သာမက အတွင်းရန်လို့ ခေါ်တဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စတဲ့ ကိလေသာတွေ မှပါ ကင်းဝေးအောင် မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားထား တာ ဖြစ်တယ်။

အဓိကအားဖြင့် ရွတ်ဖတ်သူရဲ့ သဒ္ဓါစွမ်းအား အလိုက် ကုသိုလ်တရားတွေ ဖြစ်ပွားစေပြီး ကျရောက် လာမယ့် အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ပေးတယ်။ ကုသိုလ် ကောင်းမှုရဲ့ အစွမ်းသတ္တိနဲ့ ကာကွယ်တာဟာ အကောင်းဆုံးပဲ။

ကာကွယ်နိုင်တဲ့ တရား၂-မျိုး

ကုသိုလ်တွေထဲမယ် အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်ရှိတဲ့ တရား၂-မျိုးကို မှတ်သားရမယ်။ အဲဒီ တရား၂-မျိုးက “မေတ္တာတရား နဲ့ သစ္စာစကားပဲ” ဖြစ်တယ်။ ပရိတ်တရားတော်တွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ရင်ထဲမှာ လေ့ကျင့်ပွားများရမဲ့ မေတ္တာတရား၊ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုတဲ့ သစ္စာစကား၊ ဒီနှစ်ခုဟာ စွမ်းအားသတ္တိကြီးမားတယ်။ စွမ်းအားကြီးမားသည့်အတွက်ကြောင့် သတ္တဝါတွေရဲ့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်ကျရောက်လာနိုင်တဲ့ ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေကို ကာကွယ်နိုင်တယ်။

အစဉ်အလာအားဖြင့် ကြည့်မယ်ဆိုရင် မန္တန်ဆိုတာတွေက မြတ်စွာဘုရား မပွင့်ခင်ကတည်းက ပေါ်ခဲ့တာ။ တချို့မန္တန်တွေက ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ရတဲ့ ရသေ့တွေက စီမံပြီး လုပ်ပေးထားတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီမန္တန်တွေက အစွမ်းသတ္တိထက်တယ်။ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းအားဖြင့် အန္တရာယ်ကင်းနိုင်တယ်။

အဲဒီတော့ မန္တန်ဆိုတာ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ လူတွေက မန္တန်ရွတ်ဖတ်တဲ့အခါမှာ ညှိဆိုတာကို ခံပြီးရွတ်ရတယ်လို့ တော်တော်များများ အဲဒီလိုနားလည်တယ်။ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ တရားနဲ့ မန္တန် မဆိုင်ဘူး။

ဥရဲ့ အဓိပ္ပါယ်

ဥ ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို သိအောင်လုပ်။ သိရင် ရွတ်သင့်၊မရွတ်သင့် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆုံးဖြတ်ရမယ်။ ဥှဆိုတဲ့စကားလုံးက အက္ခရာ(၃)လုံးကို ပေါင်းပြီးတော့ ရွတ်ထားတာဖြစ်တယ်။ ‘အ’ရယ်၊ ‘ဥ’ရယ်၊ ‘မ’ရယ်။ ဒီအက္ခရာ(၃)လုံးကို တစ်သံတည်းထွက်အောင် ရွတ် ကြည့်ပေါ့။ အ, ဥ, မ တစ်သံတည်းထွက်အောင် ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် ဥှဆိုတဲ့ အသံကိုရတယ်။ မ,တော့ ပီပီသသရွတ်တာ မဟုတ်ဘူး ပါးစပ်ပိတ်ရွတ်တာ၊ (ဥှမ်) ဆိုတဲ့ အသံရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို သိဖို့လိုတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ သက်ဆိုင်မှုမရှိဘူး။ ‘အ’ ဆိုတာ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေ

ကိုးကွယ်တဲ့ ဗြဟ္မာကြီးကိုရည်ညွှန်းတာ။ ဗြဟ္မဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ နောက်ဆုံးမှာ ‘အ’ဆိုတာနဲ့ အဆုံးသတ်ထားတယ်။ အဲဒီက ‘အ’ ဆိုတာကို ယူလိုက်တယ်။ နောက် ‘ဥ’ ဆိုတာတော့ ဒုတိယ တန်ခိုးရှင်ဖြစ်တဲ့ ဗိဿနိုးနတ်၊ အဲဒီ ဗိဿနိုးနတ်ဆိုတာဟာ သူတို့ စကားလုံးက ဗိရူဏု လို့ ခေါ်တယ်။ “ဗိရူဏု” ဆိုတော့ ‘ဥ’ ဆုံးတယ်။ အဲဒီက ‘ဥ’ ကို ယူလိုက်တယ်။ နောက် တစ်ခါ တတိယမြောက် တန်ခိုးရှင်ကတော့ သီဝနတ် လို့ ခေါ်တယ်။ ဟိန္ဒူဘုရားကျောင်းတွေ သွားကြည့်ရင် လူပုံစံနဲ့ ဆင်နွှာမောင်းနဲ့ရုပ်တုကို တွေ့လိမ့်မယ်။ သီဝနတ်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သီဝနတ်ကို ဟိန္ဒူအသံနဲ့ “ရှီဗမ်” လို့ ထွက်တယ်။ မ၊ ဆုံးတယ်။ အဲဒီတော့ ဗြဟ္မက ‘အ’၊ ဗိရူဏုက ‘ဥ’၊ ရှီဗမ်က ‘မ’။ ဒီအက္ခရာ သုံးလုံးကိုယူပြီး ပေါင်းရွတ်တာ။ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ သက်ဆိုင်မှုမရှိဘူး။

လောကလူအများက အဓိပ္ပါယ်ကို မစဉ်းစားဘူး။ အစဉ်အလာကိုပဲ လက်ခံပြီး ရွတ်ဆိုကြတယ်။ မန္တန်ဆို ဥုံပါရမယ်လို့ မှတ်ကြတယ်။ ဥုံရဲ့အဓိပ္ပါယ်က ဟိန္ဒူတွေ ကိုးကွယ်တဲ့ နတ်ဘုရားသုံးဆူကို ရည်ညွှန်းတာ၊ ဗြဟ္မာ က Creator ဖန်ဆင်းရှင်။ ဗိရှနုက Protector ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးသူ၊ ရှီဗမ်က Destroyer ဖျက်ဆီးသူ၊ ဖန်ဆင်းသူက ဖန်ဆင်းတယ်။ ကာကွယ် သူက ကာကွယ်တယ်။ ဖျက်ဆီးသူက ဖျက်ဆီးတယ်။ တကယ် ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက် ဆိုတဲ့ ခဏသုံးခုနဲ့ ဆင်တူတယ်။ ဖြစ်လာတာ ရှိတယ်။ တည်တဲ့နေတာ ရှိတယ်၊ ပျက်စီးသွားတာ ရှိတယ်။

လောကသဘာဝတရားကို မူလက ရည်ညွှန်း တာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ကိုးကွယ်မှု တွေ လွှမ်းမိုးလာတဲ့အခါ ‘ဖြစ်၊ တည်၊ ပျက်’ ဆိုတဲ့ ဥပါဒ် ဌီ ဘင်ကပဲ ဘုရားသုံးဆူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်လာမှာပဲ အတွေး ကနော်၊ ဒါက တွေးကြည့်တာပါ။ အဲဒီ ဟိန္ဒူနတ်ဘုရား

သုံးဆူဆိုတာ ဖန်ဆင်းသူက ငြဟ္မာ၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူက ဗိရှုဏု၊ ဖျက်ဆီးသူက ရှီဗမ်၊ ဒါကြောင့်မို့ သီဝနတ်ကြီးကိုကြောက်လို့ သူတို့ပိုပြီးတော့ ချော့မော့ထားတယ်။ နို့မို့ ဖျက်ဆီးမှာဆိုတော့ လူတွေက ပိုကြောက်တယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ အနေနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ကိုးကွယ်မှုနဲ့ မသက်ဆိုင်လို့ ရွတ်သင့်လားဆိုတော့ မရွတ်သင့်ဘူး။

ဥပ္ပ မဟုတ် ဥပ္ပ

ငယ်ငယ်တုန်းက ဥပ္ပ ဆိုတဲ့စကားလုံးကို ကြားဖူးတယ်။ ဥပ္ပလို့ ဗမာတွေက ဆိုလေ့ရှိတယ်။ တကယ်ကတော့ “ဗ္ဗ” မဟုတ်ဘူး မန္တန်ရွတ်ပြီးတဲ့အခါ လေနဲ့ ဖူးကနဲမှုတ်လိုက်တာ။ အဲဒီ ဖူးက ဖွဖြစ်သွားတာ၊ မန္တန်ရွတ်ပြီးတဲ့အခါ ရောဂါပျောက်အောင်လို့ ဖူးဆိုပြီး တော့မှုတ်လိုက်တယ်။ ပါဠိကျမ်းစာထဲမှာ “ဗ္ဗမေကမန္တ” လို့ ဖူးဆိုပြီး မှတ်ရတဲ့မန္တန်လို့ ဒီလိုဆိုတာ၊ အမှန်အကန်က အဲဒီလို။

မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်

၉

နောက်တစ်ခုပြောဦးမယ်၊ မန္တန်နဲ့ပတ်သက်လာလို့ ပြောပြတာပါ။ တရားနဲ့တော့ မဆိုင်ဘူး။ မန္တန် ဝါသနာ ပါတဲ့လူတွေ ရွတ်ကြတယ်။ ဥံခံရွတ်ပြီးတော့ နောက်ဆုံးမှာ “သွားဟ” ဆိုတာ ပါရှိတယ်။ ရွတ်တာ ကြားဖူးကြမှာပေါ့။ နောက်ဆုံးစကားက “သွားဟ”၊ သွားဟ ဆိုတာ မောင်းထုတ်တာ။ တကယ် ဟိန္ဒူတွေ ရွတ်တဲ့မန္တန်မှာ သွားဟမဟုတ်ဘူး၊ “ဆွာဟာ” လို့ ဆိုတာ။ ဆွာဟာဆိုတာ ကောင်းကျိုးမင်္ဂလာတွေ ဖြစ်ပါစေဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ သွားဟ ဆိုတော့ မောင်းချတာ ဖြစ်သွားတယ်။

မန္တန်ဆိုတာ အစွမ်းသတ္တိ ရှိကောင်းရှိနိုင်တယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ပရိတ်တရားတော်နဲ့ မတူတာက ဘာလဲ လို့ဆို ပရိတ်တရားတော်တွေဟာ မေတ္တာတရားနဲ့ သစ္စာစကားကို အခြေခံထားပြီး ကုသိုလ်ဖြစ်ပွားလို့ ထိုကုသိုလ်တွေရဲ့ စွမ်းအားနဲ့ အကာအကွယ်ဖြစ်စေ တယ်။ ပရိတ်တရားတော်ရဲ့ အနှစ်သာရကို သိရှိ

နားလည်မယ်ဆိုရင် သံသရာဝဋ်က လွတ်စေနိုင်တဲ့ ကျင့်စဉ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်တယ်။ မန္တန်က ရွတ်ရုံရွတ်ရတဲ့ အရာမျိုး။ ပရိတ်တရားတော်ဆိုတာ ရွတ်ရုံတင်မကဘူး ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးလို့ရှိရင် နိဗ္ဗာန် ထိအောင် အကျိုးသက်ရောက်နိုင်တယ်။

မေတ္တသုတ်မှာ မေတ္တာပွားဖို့ ဘုရားက တိုက်တွန်း တဲ့စကားလေး၊

“မာတာ ယထာ နိယံပုတ္တ၊

မာယုသာ ဧကပုတ္တ’ မနုရက္ခေ”

ကလေးတစ်ယောက်တည်း ထွန်းကားတဲ့ မိခင် ဟာ အသက်ပေးပြီး တစ်ဦးတည်းသော ရင်သွေးကို စောင့်ရှောက်သလို၊

“ဝေမှီ သဗ္ဗဘူတေသု၊

မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ”

အဲဒီမိခင်ရဲ့ မေတ္တာလိုပဲ သတ္တဝါတွေအားလုံး အပေါ်မှာ မေတ္တာစိတ်ဖြစ်အောင်လုပ်ပါ။ အတိုင်း

အတာ အကန့်အသတ်မရှိတဲ့ မေတ္တာစိတ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပါ။ ဒါ ရွတ်ရုံတင် မဟုတ်ဘူး၊ ကျင့်စဉ်တစ်ခုကိုပါ ပြောတာ၊ ကျင့်ပုံကျင့်နည်းကိုလည်း ပြောတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက မေတ္တာတရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး၊

“တိဋ္ဌံ စရံ နိဿိန္ဒော ဝ၊

သယာနော ယာဝတာ’ဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ”

မအိပ်ချင်သေးတဲ့ ကာလပတ်လုံး တိဋ္ဌံ- မတ်တပ် ရပ်နေလျက်ဖြစ်စေ၊ စရံ- လမ်းလျှောက်နေတဲ့အခါ ဖြစ်စေ၊ နိဿိန္ဒ- ထိုင်နေတဲ့အခါပဲဖြစ်စေ၊ သယာန- အိပ်ရာထဲမှာပဲ လျောင်းစက်နေတဲ့အခါ ဖြစ်စေ၊ “ဧတံ သတိ အဓိဋ္ဌေယျ” မေတ္တာသတိကို ခိုင်ခိုင်မာမာ တည်ဆောက်ထားပါ။ မေတ္တာပို့ပေးပါလို့ ပြောတာ။ ဒီမှာ ရွတ်လိုပါလား မပါဘူး။

မေတ္တာသတိကို တည်ဆောက်ပါတဲ့၊

“ဧတံ သတိ အဓိဋ္ဌေယျ၊

ဗြဟ္မံ မေတံ ဝိဟာရံ မိမံ မာဟု”

ဒီသာသနာတော်မှာ မေတ္တာ ပို့နေတာဟာ မြတ်သောနေထိုင်ခြင်း၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်တွေဟာ လက်တွေ့ကျတယ်၊ ကိုယ့်ရဲ့နေ့စဉ်ဘဝမှာ လက်တွေ့ အသုံးချနိုင်ရမယ်။ လောကလူတွေဟာ နေ့စဉ် အစာစားပြီးတော့ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အားဖြစ်စေကြတယ်၊ အသက်ရှည်ကြာနေကြတယ်။ ဘုရားတရားတော်တွေကိုလည်း နေ့စဉ် အသုံးချပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးနေမယ်ဆိုလို့ရှိရင် အစွမ်းသတ္တိတွေ ရနေမှာပဲ။ မရတာက မလုပ်လို့ မရတာ။ စနစ်တကျလုပ်ရင် အောင်မြင်တယ်၊ စနစ်တကျလုပ်ဖို့တော့ လိုအပ်တာပေါ့။

နောက်ဆုံး မေတ္တာတရား ရင်၌ဖြစ်ပွားတဲ့အခါ ဘာဖြစ်တုန်းဆို-

“ဒိဋ္ဌိ အနုပက္ခ၊

သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။

ကာမေသု ဝိနေယျ ဂေဝံ၊

န ဟိ ဇာတုက္ကဿေယျ ပုန ရေတိ”

မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုကို မချဉ်းကပ်နဲ့၊ သတ္တဝါတွေကို မေတ္တာပို့လို့ သတ္တဝါတွေရှိတယ်လို့ ယူဆသွားနိုင်တယ်။ ဝိပဿနာရှုထောင့်ကကြည့်ရင် သတ္တဝါမရှိဘူး။ ရုပ်နဲ့နာမ်ပဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သတ္တဝါရှိတယ်ဆိုတဲ့ မှားယွင်းတဲ့အမြင်နဲ့ မချဉ်းကပ်နဲ့၊ သီလဝါ၊ ကိုယ်ကျင့်သီလနဲ့ ပြည့်စုံအောင်လုပ်ပါ။ ဒဿန သမ္ပန္န မှန်ကန်တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်နဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်တရားကို ကျင့်ပါ။ ကျင့်တဲ့အခါ နောက်ဆုံး သောတာပန် အဆင့်ထိအောင် ဖြစ်သွားရင် ဒဿန သမ္ပန္န၊ အမြင်မှန်သွားပြီး၊ “ကာမေသု ဝိနေယျ ဂေမံ” ကာမ ရာဂတွေ လျော့နည်းသွားပြီးတော့ ရာဂဒေါသတွေ နည်းပါးသွားပြီး နောက်ဆုံးမှာ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ အပေါ်မှာ တပ်မက်တဲ့ ကိလေသာဆိုတာတွေကို ဖယ်ရှားလိုက်နိုင်ပြီဆိုရင် အနာဂါမ်ဖြစ်သွားပြီလို့ ပြောတာ။

‘န-ဟိဇာတု၊ ဇာတု ဆိုတာ တကယ့်ကို၊ နဂစ္ဆသေယျ ပုနရေတိ၊ မိခင်ရဲ့ဝမ်း ဘယ်တော့မှ ပြန်

မရောက်တော့ဘူးဆိုတာ ဘယ်တော့မှ ပြန်မမွေး
တော့ဘူးလို့ ပြောတာ။ ရဟန္တာဖြစ်သွားရင် နောက်ထပ်
ဘယ်မွေးတော့မှာတုန်း။ အဲဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ထိအောင်
ဖော်ညွှန်းထားတာ။

မန္တန်ရွတ်တာက အပြင်ဘက်က အန္တရာယ်
လောက်တော့ ကင်းချင်ကင်းမယ်၊ အတွင်းအန္တရာယ်ကို
မရှင်းနိုင်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ပရိတ်ကတော့ အပြင်
အန္တရာယ်လည်းကင်းတယ်။ အတွင်းရန်စွယ်တွေလည်း
ရှင်းနိုင်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ထိအောင် အကျိုးပြုတယ်လို့
မတူတဲ့အချက်ကို မှတ်သားထားဖို့ပါ။ တချို့က
ရောတွေးပြီးတော့ ပြောတယ်။ ပရိတ်တွေ မန္တန်နဲ့
တူမနေဘူးလားလို့ စောဒကတက်တဲ့လူတွေ ရှိသေး
တယ်။ တကယ်ရော ရွတ်ရင် အန္တရာယ်ကင်းရဲ့လားလို့
မေးတဲ့လူတွေရှိတယ်။ မတူတာကို သေသေချာချာ
လေ့လာကြည့်ပြီး မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ
မန္တန်နဲ့ မတူကွဲပြားခြားနားတယ်ဆိုတာ သတိထားဖို့
လိုတယ်။

မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်

၁၅

မောရသုတ်

အဗ္ဗဒိကနေ “မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်” ကို ဟောပါ
မယ်။

“ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊
နိဗ္ဗတ္တံ မောရယောနိယံ။
ယေန သံဝိဟိတာ’ရက္ခံ၊
မဟာသတ္တံ ဝနေစရာ။

စိရသံ ဝါယမန္တာပိ၊
နေဝ သက္ခိသု ဂဏှိတုံ။
‘ဗြဟ္မမန္တ’န္တိ အက္ခာတံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။”

ပရိတ်အညွှန်း ပရိတ်အမွမ်းက စတင်တာ
ဖြစ်တယ်၊ မွမ်းတယ်ဆိုတာ ချီးမွမ်းပြီးတော့ ပြောဆိုတဲ့
စကား၊ ရွတ်ချင်လာအောင် “ဒီပရိတ်တရားရဲ့ စွမ်းရည်
သတ္တိတွေ ဘယ်လိုရှိတယ်” ဆိုတာကို ပြောပြတာ၊

လူဆိုတာ အကျိုးရှိမှ လုပ်ချင်တာ။ အကျိုးမရှိရင် မလုပ်ချင်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အမွမ်းဆိုတာ အကျိုးတရား ကို ဖော်ပြတာ။ ဒီလူကတော့ မွမ်းလိုက်တာလို့ ပြောကြ တယ်မဟုတ်လား။ ဘာလုပ်ရင် ဘာဖြစ်မယ် ဘာဖြစ် မယ်နဲ့ ပြောတာ၊ ဒါမွမ်းတာ။ ပရိတ်တရားတော်မှာ လည်း အဲဒီလို အမွမ်းတွေနဲ့ မွမ်းပေးရတာ။ အကျိုး တရားတွေ ဖြစ်ထွန်းနိုင်တယ်ဆိုတာ ရှင်းလင်းဖော်ပြတဲ့ သဘောပါ။

အဲဒီမှာ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်က “**ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ**” ဗောဓိဆိုတာ ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက် စေတဲ့ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကြီးကို ခေါ်တာ။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဗောဓိ ဉာဏ်ကြီးရဲ့ အထောက်အကူဖြစ်တဲ့ ပါရမီဆယ်ပါး၊ အပြားသုံးဆယ် စရိယသုံးပါး၊ စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါး၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ပါရမီတရားတွေကို ဖြည့်ကျင့်ရတာ။

မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်

၁၇

“**ဗောဓိသမ္ဘာရေ-** သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရဲ့ အထောက်အကူ အဆောက်အဦးဖြစ်တဲ့ ပါရမီကုသိုလ်တရားတွေကို၊ **ပူရေန္တံ-** ဖြည့်ကျင့်နေစဉ် အခါကာလမှာ၊ **မောရယောနိယံ-** ဥဒေါင်းငှက်မျိုးမှာ”

သံသရာမှာကြာချင်တိုင်းကြာတော့ အမှားအယွင်းဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒေါင်းဖြစ်တာ ကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး အကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်တာ။ လုပ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်က အခွင့်သာလို့ အကျိုးပေးခဲ့တဲ့အခါ လူမဖြစ်ဘဲ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သွားတယ်။

ပါရမီဖြည့်နေချိန်မှာပဲ အကုသိုလ်ရဲ့အကျိုးပေးမှုကြောင့် “**မောရယောနိယံ-** ဥဒေါင်းမျိုးမှာ၊ **နိဗ္ဗတ္တံ-** ဖြစ်နေတဲ့၊ **မဟာသတ္တံ-** မြင့်မြတ်တဲ့ ဘုရားအလောင်းကို၊ **သံဝိဟိတာ’ ရက္ခံ-** စီမံထားတဲ့ အစောင့်အရှောက်ရှိသောကြောင့်၊ **ဝနေစရာ-** တောထဲမှာ လှည့်လည်သွားလာနေတဲ့ မုဆိုးတွေက၊ **စိရသံ ဝါယမန္တာပိ-** နှစ်ပေါင်းများစွာ အလွန်ကြာအောင် ဖမ်းဖို့ရာ ကြိုးစား

နေပေမယ့်လို့၊ ဂဏှိတုံ- ဘုရားအလောင်း ဥဒေါင်း
ငှက်ကို ဖမ်းဆီးခြင်းငှါ၊ နေဝသက္ခိယံ- မတတ်နိုင်ခဲ့ကြ
ဘူး။” ဟော-ဒါ ဒီပရိတ်တရားရဲ့အစွမ်းကို ဖော်ပြတဲ့
သဘော။

မောရသုတ်မှာပါတဲ့ ပရိတ်မန္တံကို ဗြဟ္မမန္တံလို့
ခေါ်တယ်တဲ့။ “ဗြဟ္မန္တံ- အလွန်ကောင်းမြတ်တဲ့မန္တံလို့၊
အက္ခာတံ- ချီးမွမ်း ပြောဆိုအပ်တယ်။ ပရိတ္တံ တံ
ဘဏာမ ဟေ- အဲဒီ ဗြဟ္မမန္တံလို့ခေါ်ရတဲ့ မောရသုတ်
ပရိတ်တရားတော်ကို တို့တတွေ ရွတ်ကြပါစို့” ဒါက
အမွမ်းဂါထာ။

အဲဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ဘုရားအလောင်းဟာ
တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ပေမယ့်လို့ ဘဝါဘဝက ပါရမီတွေ
ဆည်းပူးလာတာဖြစ်တော့ တိရစ္ဆာန်ဘဝ သန္ဓေမှာ
အသိဉာဏ် မပါပေမယ့်လို့ အသိဉာဏ်အလေ့အကျင့်
ရထားတယ်။

ဝါသနာတို့ စိတ်နေသဘောထားတို့ဆိုတာ အလေ့အကျင့်တစ်ခုပဲ။ တိရစ္ဆာန်တွေတောင် ကြည့်-
 တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် တူလား၊ မတူဘူး။ နွား
 တောင်မှ သဘောကောင်းတဲ့နွား ရှိတယ်၊ သဘော
 ဆိုးတဲ့နွား ရှိတယ်၊ စရိုက်ဆိုးကို မစွန့်ဘူးဆိုရင်
 ဘယ်ဘဝရောက်ရောက် အဆိုးပဲ။ ငှက်တွေတောင်မှ
 ဆိုးတဲ့ငှက်ဟာ တောင်ပံတကားကား အမြီးတစ်ထောင်
 ထောင် နှုတ်သီးဖြူပြီး ဟိုကောင်လိုက်ဆိတ်၊ ဒီကောင်
 လိုက်ဆိတ် လုပ်တယ်။ အေးအေးချမ်းချမ်း နေချင်တဲ့
 ငှက်ကတော့ အေးအေးဆေးဆေးလေး နေတာပေါ့။
 မတူတဲ့သဘော ပြောပြတာနော်။ လူတွေလည်း
 အတူတူပဲ။ အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်နေတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသလို ဟိုလိုက်ရန်စ ဒီလိုက်ရန်စ၊ ဟိုလိုက်
 ရန်ဖြစ် ဒီလိုက်ရန်ဖြစ် ဒီလိုမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်။
 အဲဒီတော့ စရိုက်ဝါသနာဆိုတာ ပါသွားတတ်တယ်။

ဘုရားအလောင်းတွေကတော့ ဘယ်တော့ပဲ
ဖြစ်ဖြစ်၊ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှလို့ တိရစ္ဆာန်ဘဝ
ရောက်ပေမယ့်လို့ စဉ်းစားတတ်တဲ့ အလေ့အထ
ရှိတယ်။ သူ့အဘယ်ကိစ္စပဲဖြစ်ဖြစ် အမှတ်တမဲ့မနေဘူး
စဉ်းစားတတ်တယ်။ တွေးခေါ်တတ်တယ်၊ အလေ့
အကျင့်ရလို့ တွေးခေါ်တတ်တာနော်။ အခုလည်းပဲ
ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးဟာ ကံမကောင်းအကြောင်း
မလှလို့ ဒေါင်းဘဝ ရောက်နေတယ်။

မောရ ဝဇ္ဇာ

ဟိမဝန္တာမှ “ဒဏ္ဍကဟိရည ဆိုတဲ့ တောင်ကြီး
မှာ ဘုရားအလောင်းတော်က ဥဒေါင်းငှက် ဖြစ်တယ်။
အဲဒီတောင်မှာ နေထိုင်ကျက်စားတယ်။ အတောင်တွေ
က ရွှေရောင်တောက်နေတယ်။ မုဆိုးတစ်ယောက်က
အဲဒီဘက်ကို တောလည်သွားရင်း ဒဏ္ဍကဟိရည ဆိုတဲ့
တောင်ခြေရောက်သွားတဲ့အခါ အဲဒီဒေါင်းကြီးကို

အမှတ်မထင် မြင်လိုက်တယ်။ ဒီဒေါင်းကြီးက သိပ်လှတယ်၊ အကောင်လည်း ကြီးတယ်၊ အရောင်ကလည်းပဲရွှေရောင်၊ မုဆိုးက မှတ်သားထားတာ၊ ဘယ်နှစ်တောင်မြောက်မှာ ဒေါင်းကြီး ရှိနေတယ်ဆိုတာကို မှတ်သားထားတယ်။ သူ့သားကို ရွှေဥဒေါင်းကြီးတစ်ကောင် ရှိတယ်ဆိုတာကို သတင်းပေးထားခဲ့တာ။ အဲဒီ မုဆိုးကတော့ သေသွားတယ်။ သူ့သားက သူ့အဖေဆီက ကြားဖူးတယ်။

တစ်ရက်မှာ ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားက ရွှေဥဒေါင်းက သူ့ကိုလာပြီး တရားဟောတယ်လို့မက်တာ၊ အိပ်မက်မက်တဲ့အခါ ရွှေရောင်အဆင်းရှိတဲ့ဒေါင်းဟာ ဘယ်မှာရှိသလဲလို့ ဘုရင်ကြီးက စုံစမ်းခိုင်းတယ်။ မုဆိုးတွေ အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး မေးတဲ့အခါ မုဆိုးတစ်ယောက်ကပြောတယ်။ သူ့အဖေကတော့ ပြောဖူးတယ်၊ ဒဏ္ဍကဟိရညတောင်မှာ ရွှေရောင်အဆင်းရှိတဲ့ဒေါင်းကြီး သူ့မြင်ဖူးတယ်ဆိုတယ်။

ဘုရင်ကြီးက အဲဒီဒေါင်းကြီး သွားရောက်ဖမ်း
ခိုင်းတယ်။ မုဆိုးက အဲဒီတောင်သွားပြီးတော့ ဒေါင်းကြီး
ကို လေ့လာတယ်။ ဘယ်အချိန်မှာ သူအိပ်တန်းတက်
တယ်၊ ဘယ်အချိန် အိပ်ရာကဆင်းပြီး ဘယ်နေရာမှာ
သူကျက်စားတယ်ဆိုတာတွေ အကုန်မှတ်သားပြီးတော့
ကျော့ကွင်းတွေ ထောင်တယ်။ သူထောင်ထားတဲ့
ကျော့ကွင်းမှာ ဆင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် မမိဘူး။ ဘယ်လိုမှ
မမိဘူး၊ မဆင်းတာမဟုတ်ဘူး၊ ဆင်းတယ်၊ ကျော့ကွင်း
ထဲလည်း ခြေထောက်စွပ်မိတယ်။ ဒါပေမယ့် မမိဘူးတဲ့။

အဲဒီလို ထူးထူးဆန်းဆန်းဖြစ်တော့ တစ်နေ့တော့
မိရမယ်လို့ ကြိုးစားတာ (၇)နှစ်ကြာသွားတယ်။ မုဆိုး
လည်း တောထဲမှာပဲ သေသွားတယ်။ ဒေါင်းတော့ မမိ
လိုက်ဘူး။ အဲဒီတော့ ဒေါင်းတရားနာချင်တဲ့ မိဖုရား
ကလည်းပဲ တတမ်းတတဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံး ရွှေ့ဒေါင်း
ကို မတွေ့ရတော့ စိတ်စွဲလန်းမှုကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပြီး
တပိန်ပိန်တလိမ်လိမ်နဲ့ နတ်ရွာစံသွားတယ်။

အဲဒီမှာ ဘုရင်ကြီးက “ငါ့မိဖုရားဟာ ဒီဒေါင်းကြီးကြောင့် သေရတယ်”လို့ စိတ်ဆိုးပြီးတော့ မဟုတ်တရုတ် စာတစ်စောင်ကို ရေးလိုက်တယ်။ “ဒဏ္ဍကဟိရည တောင်မှာ ရွှေရောင်အဆင်းရှိတဲ့ ဒေါင်းရှိတယ်။ အဲဒီဒေါင်းသားကို စားရလို့ရှိရင် မအို မနာ မသေ” ဘူးလို့ ရွှေပေလွှာမှာ ရေးထားခဲ့တယ်။ ဘုရင်ကြီးလည်းပဲ စိတ်ဆင်းရဲမှုနဲ့ သိပ်မကြာဘူး နတ်ရွာစံတယ်။

အဲဒီလိုနဲ့ နောက်တက်လာတဲ့ ဘုရင်က မှတ်တမ်းစာလွှာအရ ဆက်ကြိုးစားတယ် မရဘူး။ မရဘဲ ကံကုန်သွားတယ်။ မြန်မာရာဇဝင်ကြည့်မယ်ဆိုရင် အသက်ရှည်တဲ့ဘုရင်တွေက နည်းတယ်။ အသက်တိုတဲ့ ဘုရင်တွေက များတယ်။ ဒီမှာလည်းပဲ အဲဒီလိုဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဘုရင်တွေသေသွားတာ ဘုရင်မင်း ခြောက်ဆက်တောင် ဒေါင်းဖမ်းဖို့ ကြိုးစားကြတာ တစ်ဦးမှမရှိဘူး။

နောက်ဆုံး ခုနစ်ဆက်မြောက် ဘုရင်လက်ထက်မှာ မုဆိုးက ဒေါင်းကြီးကို သွားဖမ်းတယ် မရဘူး။

အဲဒီမုဆိုးက လိမ္မာပါးနပ်တယ် ဉာဏ်ကောင်းတယ်၊ ငါ
ထောင်ထားတဲ့ ကျော့ကွင်းနဲ့လည်း ခြေထောက်စွပ်
မိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မမိသလဲ သူက စဉ်းစားတယ်။
ဒေါင်းကြီးရဲ့အပြုအမူကို သေချာလေ့လာတယ်။ ဒေါင်း
ဟာ နေထွက်လာပြီဆိုရင် နေဘက်ကို မျက်နှာလှည့်ပြီး
တွန်ကျူးတာ တွေ့ရတယ်။ ညနေ အိပ်တန်းတက်ပြီ
ဆိုရင်လည်း နေဝင်တဲ့ဘက်လှည့်ပြီး တွန်ကျူးတာကို
တွေ့လိုက်ရတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ပြန်ပြီး အမိန့်ရှိတဲ့အခါ အဲဒီ
ဒေါင်းကြီးဟာ နေကို လှမ်းကြည့်ပြီး တွန်ကျူးတာက
မန္တန်ရွတ်တာလို့ နားလည်ရတယ်ပေါ့။ အဲဒီမန္တန်ကို
ဒီမှာဖော်ပြထားတာ။

“ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ကေရာဇာ၊

ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။

တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊

တယာ'ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒီဝသံ”

မောရသုတ် အနစ်ချုပ်

၂၅

အရှေ့လောကဓာတ်မှ နေမင်းကြီး ထွက်လာပြီ ဆိုရင် ဒေါင်းကြီးဟာ အိပ်တန်းက နေကိုလှမ်းကြည့် လိုက်တယ်။ နေကိုလှမ်းကြည့်ပြီး နေကို ရှိခိုးတယ်။ နေဆိုတာ ကမ္ဘာမှာ အစွမ်းသတ္တိထက်မြက်တဲ့ အရာ တစ်ခုပဲလေ။ “သုံးကျွန်းလင်းခိုက် တစ်ကျွန်းမိုက်” ဆိုတဲ့ အတိုင်း ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းရှိတဲ့အထဲမယ် သုံးကျွန်းကို တပြိုင်နက် အလင်းပေးနိုင်တာ ဒါသူ့ရဲ့ အစွမ်းသတ္တိပဲ လေ။ အဲဒီလို စွမ်းရည်သတ္တိရှိတဲ့ နေမင်းကြီးကို ရှိခိုး ပါတယ်၊ လေးစားပါတယ်။ နေဆိုတာလည်း တစ်ခု တည်းပဲ ရှိတာကိုး။

အဲဒီမှာ စက္ခုမာဆိုတာ လူတွေမှာ မျက်စိတော့ ရှိကြတယ်၊ လူတိုင်းလူတိုင်း မျက်စိရှိတယ်။ သို့သော် နေမင်းက အလင်းရောင်မပေးဘူး ဆိုလို့ရှိရင် လူတွေ ရှိတဲ့ မျက်စိက မြင်နိုင်တာမှမဟုတ်တာ။ အလင်းရောင် မရရင် မမြင်နိုင်ဘူးလေ။ ဒါကြောင့် နေက အလင်း ရောင်ပေးမှ လူတွေရဲ့မျက်စိမြင်ရတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်

နဲ့ သတ္တဝါတွေအားလုံးရဲ့မျက်စိကို သူက စိုးမိုးထားသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့်-

“**စက္ခုမာ** အားလုံးရဲ့ အမြင်မျက်စိပေးတတ်တဲ့၊ **ကေရာဇာ** တစ်ဦးတည်းသောဘုရင်၊ နေဆိုတာ တစ်စင်းတည်းပဲရှိတယ်၊ **ဟရိဿဝဇ္ဇော** နေကြီးရဲ့ အရောင်ကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ရွှေရောင်အဆင်းရှိတယ်။ ရွှေနဲ့တူတဲ့ အဆင်းရှိတယ်၊ **ပထဝိပ္ပဘာသော** ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးတစ်ခုလုံးကို အလင်းရောင်တွေ ဖြန့်ကျက်နိုင်တယ်၊ **ပထဝိပ္ပဘာသ** နေရောင်ကြောင့်မို့လို့ ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးဟာ အလင်းရတာကိုး၊ နေမရှိတဲ့နေ့ အလင်းမှမရတာ။

အခုခေတ် သိပ္ပံဆရာတွေရဲ့အပြောနဲ့ ပြောမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးကို အလင်းပေးတာ နေပဲပေါ့။ အဲဒီလိုဆိုလိုတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အဲဒီ နေမင်းကြီးဟာ ရွှေရောင်အဆင်းရှိပြီး ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးကို အလင်းရောင်ပေးနိုင်သောကြောင့် အဲဒီနေမင်းကြီးကို သူက ဦးညွှတ်ပါတယ်လို့ ဆိုတာပါ။

“တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပကာသံ-
ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးကို အလင်းရောင်ပေးတဲ့၊ တံ- အသင်
နေမင်းကြီးကို၊ နမဿာမိ- ကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါတယ်၊ ဦးညွတ်
ပါတယ်။” ဒီလိုပြောပြီးတော့ သူ့ရဲ့ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်
တယ်၊ တယာ’ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝဟရေမု ဒီဝသံ၊ အဇ္ဇ- ဒီကနေ၊
တယာ ဂုတ္တာ- သင့်ရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုဖြင့်၊ ဒီဝသံ-
တစ်နေ့တာမျှ၊ ဝိဟရေမု- နေပါရစေပါ။ နေမင်းကြီးက
ကျွန်ုပ်ကိုစောင့်ရှောက်ပါ။ သင့်ရဲ့အစောင့်အရှောက်
အောက်မှာ ကျွန်ုပ်နေပါရစေ” ဆန္ဒပြုတာ။

ဆန္ဒက စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိတယ်လေ။ “ဆန္ဒဝတော
ကိ နာမ ကမ္မံ န သိဇ္ဈတိ” ဆန္ဒကြီးရင် ကြံသမျှပြီးတယ်။
ဆန္ဒရှိရင် အောင်တယ်လို့ဆိုတယ်။ လုပ်ချင်တဲ့ဆန္ဒက
အောင်မြင်မှုအတွက် လမ်းခင်းပေးနေတာပဲလေ၊
ဘာလုပ်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ဆန္ဒနဲ့ ထလုပ်ကြတာပဲလေ။
အဲဒီတော့ ဆန္ဒက စွမ်းရည်သတ္တိရှိတယ်။ အခုလည်း
“နေမင်းကြီးရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုဖြင့် ဒီတစ်နေ့တာ

ပတ်လုံး သူဟာ နေပါရစေ”လို့ ဆန္ဒပြုတာ၊ ဒါက ဥဒေတယံ ဆိုတဲ့ နေထွက်တဲ့အချိန်မှာ ရွတ်တာ။

အဲဒီလိုရွတ်ဆိုပြီး နေကိုသာ ရှိခိုးတာ မဟုတ်ဘူး အစွမ်းသတ္တိရှိဖို့အတွက် “ယေ ဗြဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ” ဗြဟ္မဏဆိုတဲ့ စကားလုံးက မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေကို ဗြဟ္မဏလို့ ခေါ်တယ်။ ဗာဟိတပါပ မကောင်းမှု မှန်သမျှကို တွန်းထုတ်ထားတယ်။ မကောင်းမှု မှန်သမျှ ကို မိမိစိတ်ထဲမှာ မဖြစ်စေဘူး။ တွန်းလှန် ဖယ်ရှား ထားတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဗြဟ္မဏလို့ ခေါ်တာ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့ကိုခေါ်တဲ့ စကားလုံးပဲ။ အဲဒီ ဗြဟ္မဏ ဖြစ်တဲ့ “ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ” တရားမှန်သမျှကို ထင်ထင် ရှားရှား အသိဉာဏ်ဖြင့်သိပြီးတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ တရားမှန်သမျှ အမှန်အကန်သိကြတယ်။ အမှန်အကန် သိကြတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေကို “တေ မေ နမော” ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဦးညွှတ်မှုဖြစ်ပါစေ။ “တေ ဓ မံ

“တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပတာသံ-
ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးကို အလင်းရောင်ပေးတဲ့၊ တံ- အသင်
နေမင်းကြီးကို၊ နမဿာမိ- ကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါတယ်၊ ဦးညွတ်
ပါတယ်။” ဒီလိုပြောပြီးတော့ သူ့ရဲ့ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်
တယ်၊ တယာ’ဇ္ဇ ဂုတ္တံ ဝဟရေမု ဒီဝသံ၊ အဇ္ဇ- ဒီကနေ၊
တယာ ဂုတ္တာ- သင့်ရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုဖြင့်၊ ဒီဝသံ-
တစ်နေ့တာမျှ၊ ဝိဟရေမု- နေပါရစေပါ။ နေမင်းကြီးက
ကျွန်ုပ်ကိုစောင့်ရှောက်ပါ။ သင့်ရဲ့အစောင့်အရှောက်
အောက်မှာ ကျွန်ုပ်နေပါရစေ” ဆန္ဒပြုတာ။

ဆန္ဒက စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိတယ်လေ၊ “ဆန္ဒဝတော
ကိ နာမ ကမ္မံ န သိဇ္ဈတိ” ဆန္ဒကြီးရင် ကြံသမျှပြီးတယ်။
ဆန္ဒရှိရင် အောင်တယ်လို့ဆိုတယ်။ လုပ်ချင်တဲ့ဆန္ဒက
အောင်မြင်မှုအတွက် လမ်းခင်းပေးနေတာပဲလေ၊
ဘာလုပ်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ဆန္ဒနဲ့ ထလုပ်ကြတာပဲလေ။
အဲဒီတော့ ဆန္ဒက စွမ်းရည်သတ္တိရှိတယ်။ အခုလည်း
“နေမင်းကြီးရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုဖြင့် ဒီတစ်နေ့တာ

ပတ်လုံး သူဟာ နေပါရစေ”လို့ ဆန္ဒပြုတာ၊ ဒါက ဥဒေတယံ ဆိုတဲ့ နေထွက်တဲ့အချိန်မှာ ရွတ်တာ။

အဲဒီလိုရွတ်ဆိုပြီး နေကိုသာ ရှိခိုးတာ မဟုတ်ဘူး အစွမ်းသတ္တိရှိဖို့အတွက် “ယေ ဗြဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ” ဗြဟ္မဏဆိုတဲ့ စကားလုံးက မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေကို ဗြဟ္မဏလို့ ခေါ်တယ်။ ဗာဟိတပါပ မကောင်းမှု မှန်သမျှကို တွန်းထုတ်ထားတယ်။ မကောင်းမှု မှန်သမျှ ကို မိမိစိတ်ထဲမှာ မဖြစ်စေဘူး။ တွန်းလှန် ဖယ်ရှား ထားတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဗြဟ္မဏလို့ ခေါ်တာ၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာတို့ကိုခေါ်တဲ့ စကားလုံးပဲ။ အဲဒီ ဗြဟ္မဏ ဖြစ်တဲ့ “ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ” တရားမှန်သမျှကို ထင်ထင် ရှားရှား အသိဉာဏ်ဖြင့်သိပြီးတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ တရားမှန်သမျှ အမှန်အကန်သိကြတယ်။ အမှန်အကန် သိကြတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေကို “တေ မေ နမော” ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဦးညွှတ်မှုဖြစ်ပါစေ။ “တေ စ မံ

မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်

၂၉

ပါလယန္တူ” အဲဒီ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေ ကျွန်ုပ်ကို စောင့်ရှောက်ပါစေ”

ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သူက ထုတ်ဖော်လိုက်တယ်။ ဗြဟ္မဏဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ထုတ်ဖော်တယ်။ “ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ” ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ထုတ်ဖော်တယ်။ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ တရားမှန်သမျှကို အကြွင်းအကျန် မရှိ ထင်ထင်ရှားရှား သိတော်မူကြတဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေကို “တေ မေ နမော” ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဦးညွှတ်မှုဖြစ်ပါစေ။ “တေ စ မံ ပါလယန္တူ” အဲဒီ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေက ကျွန်ုပ်ကိုစောင့်ရှောက်ပါစေ။ ဘုရားကို အကာအကွယ်ယူတဲ့သဘော။

သူက ဆက်ပြီးတော့ ရွတ်ဆိုသေးတယ် “နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ၊ နမတ္ထု ဗောဓိယာ” မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေကို ရှိခိုးဦးညွှတ်မှု ဖြစ်ပါစေ။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေရဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဗောဓိဉာဏ်ကြီးကိုလည်း

ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဦးညွှတ်မှုဖြစ်ပါစေ။ “နမော ဝိမုတ္တနံ၊ နမော ဝိမုတ္တိယာ” ဆင်းရဲဒုက္ခ ကိလေသာ အာသဝတွေက လွတ်ပြီးတဲ့ ဘုရား ရဟန္တာတို့ကို ဦးညွှတ်ပါတယ်။ ဝိမုတ္တိလို့ဆိုတဲ့ လွတ်မြောက်စေတတ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ တရားကိုလည်းမဲ ဦးညွှတ်ပါတယ်။

သူ ရှိခိုးတာတွေက တကယ့်ကို အဆင့်မြင့်တယ်၊ အဲဒါတွေကို ရှိခိုးပြီးတဲ့အခါ အကာအကွယ် လုပ်လိုက်တာပဲ။

“ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတွာ၊

မောရော စရတိ သေနာ”

ဥဒေါင်းဟာ ဒီပရိတ်ကို အရံအတားလုပ်ပြီးတော့ ဘုရားကို ရှိခိုးဦးညွှတ်ပြီးတော့ ကျက်စားရာအရပ်ကို ပျံသန်းသွားတယ်။ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ဒီလိုလုပ်ပြီးမှ သူကပျံသန်းတယ်။ အမှတ်တမဲ့ မနေဘူး။

တချို့လူတွေလည်း အိပ်ရာထ ဘုရားရှိခိုးကြတယ်လေ။ အဲဒီ ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါမှာ ဒီနေ့တစ်နေ့တာ

ပါလယန္တု” အဲဒီ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေ ကျွန်ုပ်ကို စောင့်ရှောက်ပါစေ”

ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သူက ထုတ်ဖော်လိုက်တယ်။ မြဟ္မဏဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ထုတ်ဖော်တယ်။ “ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ” ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ထုတ်ဖော်တယ်။ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ တရားမှန်သမျှကို အကြွင်းအကျန် မရှိ ထင်ထင်ရှားရှား သိတော်မူကြတဲ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေကို “တေ မေ နမော” ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဦးညွှတ်မှုဖြစ်ပါစေ။ “တေ စ မံ ပါလယန္တု” အဲဒီ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေက ကျွန်ုပ်ကိုစောင့်ရှောက်ပါစေ၊ ဘုရားကို အကာအကွယ်ယူတဲ့သဘော။

သူက ဆက်ပြီးတော့ ရွတ်ဆိုသေးတယ် “နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ၊ နမတ္ထု ဗောဓိယာ” မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေကို ရှိခိုးဦးညွှတ်မှု ဖြစ်ပါစေ၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေရဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဗောဓိဉာဏ်ကြီးကိုလည်း

ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဦးညွတ်မှုဖြစ်ပါစေ။ “နမော ဝိမုတ္တာနံ၊ နမော ဝိမုတ္တိယာ” ဆင်းရဲဒုက္ခ ကိလေသာ အာသဝတွေက လွတ်ပြီးတဲ့ ဘုရား ရဟန္တာတို့ကို ဦးညွတ်ပါတယ်။ ဝိမုတ္တိလို့ဆိုတဲ့ လွတ်မြောက်စေတတ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ တရားကိုလည်းမဲ့ ဦးညွတ်ပါတယ်။

သူ ရှိခိုးတာတွေက တကယ့်ကို အဆင့်မြင့်တယ်၊ အဲဒါတွေကို ရှိခိုးပြီးတဲ့အခါ အကာအကွယ် လုပ်လိုက်တာပဲ။

“ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတ္တာ၊

မောရော စရတိ သေနာ”

ဥဒေါင်းဟာ ဒီပရိတ်ကို အရံအတားလုပ်ပြီးတော့ ဘုရားကို ရှိခိုးဦးညွတ်ပြီးတော့ ကျက်စားရာအရပ်ကို ပျံသန်းသွားတယ်။ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ဒီလိုလုပ်ပြီးမှ သူကပျံသန်းတယ်။ အမှတ်တမဲ့ မနေဘူး။

တချို့လူတွေလည်း အိပ်ရာထ ဘုရားရှိခိုးကြတယ်လေ။ အဲဒီ ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါမှာ ဒီနေ့တစ်နေ့တာ

လုံး ဘုရားသခင်က ငါ့ကို စောင့်ရှောက်ပါစေလို့ ထည့်လိုက်ရင် ပရိတ်ဖြစ်သွားတာပေါ့။ “ဣတိပိသော” စတဲ့ ဂုဏ်တော်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီတစ်နေ့တာ ငါသွားလာ လှုပ်ရှားမှု အန္တရာယ် ကင်းဖို့အတွက် စောင့်ရှောက်ပါစေ၊ ဘုရားကို ကျွန်ုပ်ရှိခိုး ပါတယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း ဒီလိုပရိတ်မျိုး ဖြစ်သွားတာပဲ။

ဥဒေါင်းကြီးက အဲဒီလို အရံအတားလုပ်ပြီးတော့မှ နေ့အခါ ကျက်စားရာအရပ်ကို ပျံဆင်းသွားတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မုဆိုးတွေ ညွတ်ကွင်းထောင်တဲ့အခါမှာ ညွတ်ကွင်းထဲမှာ သူ့ခြေထောက် စွပ်သော်လည်း ဘယ်တော့မှမမိဘူး လွတ်နေတယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ။

စစ်ကိုင်းစည်သူကျော်ထင်မင်း

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အင်းဝနိုင်ငံတော်ကြီးကိုအုပ်ချုပ်တဲ့ အင်းဝမင်းဆက်တွေထဲမှာ စစ်ကိုင်းစည်သူကျော်ထင်မင်း ဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒီ စစ်ကိုင်းစည်သူကျော်ထင်မင်း

ကလည်း ဒီ “ဥဒေတယံ” ပရိတ်ကို တစ်နေ့ အခေါက် တစ်ထောင်ရွတ်တယ်လို့ပြောတယ်။ မနက်တိုင်းရွတ်တယ်၊ ညနေအခါ “အပေတယံ” ရွတ်တယ်။ စစ်ကိုင်းစည်သူကျော်ထင်မင်းဆိုတာ တရားသဖြင့် တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်တယ်။

သူနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မှတ်သားစရာလေးတစ်ခုက ဘာလဲလို့ဆိုလို့ရှိရင် စစ်ကိုင်းမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက သူ့အိမ်ထဲမှာ မြေကြီးတူးရာကနေ ရွှေအိုးကြီးရတယ်တဲ့။ အဲဒီ ရွှေအိုးကြီးကို ဘုရင်အား ဆက်သရန်လာစဉ် မင်းမှုထမ်းများက ထက်ဝက်ယူလိုက်ပြီး အမျိုးသမီးကို စစ်ကိုင်းပြန်လွှတ်စဉ် စစ်ကိုင်းစည်သူကျော်ထင်မင်းဆီ သွားဆက်တယ်။ စစ်ကိုင်းစည်သူကျော်ထင်မင်းက ဘယ်ကရတာလဲလို့မေးတော့ ဆင်းရဲသူမတစ်ယောက် အိမ်ထဲမှာ တူးရင်းဆွဲရင်းကနေပဲ ဒီရွှေအိုးရတာဆိုတော့ ဘုရင်ကြီးက ဘာပြောတုန်းဆို “အစ်ကိုတို့ ယောက်ျားသား

ဖြစ်ပေမယ့် အတောင်တစ်ရာတူးတောင် ရွှေအိုးရမှာ
မဟုတ်ဘူး၊ သူ့ကံနဲ့သူရတာ၊ မယူပါနဲ့ ပြန်ပေးလိုက်ပါ”
လို့ ပြောတယ်။

အင်မတန်မှ သဘောကောင်းတဲ့ ဘုရင်။ သူ့ကံနဲ့
သူရတာ မယူပါနဲ့ သူ့ပဲပြန်ပေးပါဆိုပြီး ဘုရင်ကြီးက
အဲဒီလို ပြန်ပေးခိုင်းတယ်တဲ့။ ဒါလည်း ရာဇဝင်ထဲမှာ
မှတ်ထားတာရှိတယ်။ ၉၁၃-ခုနှစ် အင်းဝမှာ နန်းတက်
သည်။

ဘုရားအလောင်း ဥဒေါင်းမင်းကြီးဟာ စားကျက်
ကို ဆင်းတဲ့အခါ နံနက် ဥဒေတယံ ရွတ်ပြီးတော့မှ
ဆင်းလို့ အန္တရာယ်ကင်းတာ၊ ကျော့ကွင်းတွေ မမိတော့
ဘူး။ ညနေ အိပ်တန်းတက်တဲ့အခါ နေဝင်ချိန် နေကို
လှမ်းကြည့်တယ်။ ခုခေတ်လူတွေ sunset beauty ဆိုပြီး
နေဝင်တာကို ကြည့်တယ်။ ဘာမှတော့ ရွတ်ပုံ မရပါ
ဘူး။ ကြည့်ရတာ နေဝင်တာလှတယ်ဆိုပြီး ဓာတ်ပုံ
ရိုက်ကြတယ်။

ပုဂံမှာ ဘုရားပေါ်တက်ပြီး နေဝင်ချိန်အလှဆိုပြီး သွားကြည့်ကြတယ်။ နိုင်ငံခြားသားတွေကြည့်တော့ ဗမာတွေကလည်း လိုက်ကြည့်ကြတယ်။ နေဝင်တာများ အဆန်းလုပ်ကြည့်နေတယ်။

ဒေါင်းမင်းကတော့ နေဝင်တဲ့အချိန်မှာ ညအတွက် အန္တရာယ်ကင်းဖို့အတွက် ဗြဟ္မမန္တန်လို့ခေါ်တဲ့ ဒီ ပရိတ်တရားတော်ကို ရွတ်တယ်။

“အပေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ”

နေထွက်ချိန်မှာ ဥဒေတယံ၊ နေဝင်ချိန်မှာ အပေတယံ ရွတ်တယ်။ သတ္တဝါအားလုံးကို မျက်စိ အမြင်ပေးပြီးတော့ တစ်ဦးတည်းသောမင်းဖြစ်တဲ့ ရွှေရောင်အဆင်းရှိတဲ့ ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးကို အလင်း ရောင်ပေးတတ်တဲ့ ဤနေမင်းကြီးဟာ ဝင်တော့မယ်၊ ဝင်သွားပါပြီ၊ နေကြီးကိုကြည့်ပြီး ဒီစကားကိုပြောတယ်။

“တံ တံ နမသာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိဘာသံ ရွှေရောင်အဆင်းရှိပြီး ကမ္ဘာကြီးကို အလင်းရောင်

ပေးတတ်တဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိကြောင့် သင်နေမင်းကြီးကို ကျွန်ုပ်အလေးပြုပါတယ်၊ ဦးညွှတ်ပါတယ်”။

နေမင်းကြီးက အလင်းရောင်ပေးလို့ အားလုံး မြင်ကြရတာ။ ကမ္ဘာမြေပြင်ကြီးကို အလင်းရောင်ပေးလို့ ဦးညွှတ်ပါတယ်၊ လေးစားပါတယ်။ ဒီလိုပြောတာ။
“တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ အဇ္ဇ ရတ္တိံ- ဒီကနေ့ည မှာ၊ တယာ ဂုတ္တာ သင်နေမင်းကြီးရဲ့ အစောင့်အရှောက် နဲ့၊ ဝိဟရေမု- နေပါရစေ။ ညကျတော့လည်း နေမင်း ကြီးရဲ့ အစောင့်အရှောက်နဲ့ နေပါမယ်။ အင်မတန်မှ တန်ခိုးစွမ်းရည်သတ္တိရှိတဲ့ နေမင်းကို တိုင်တည်ပြီးတော့ အန္တရာယ်ကင်းဖို့လုပ်တယ်။

ထို့နောက် ဘုရားရှိခိုးတာ ပါသေးတယ်။
ဒါကြောင့်မို့ ဘုရားရှိခိုးတဲ့ ဂါထာကတော့-

“ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော၊ တေ ဝ ပံ ပါလယန္တူ”

ဓမ္မမှန်သမျှကို ထင်ထင်ရှားရှားကြီး သိတော်မူပြီး
တဲ့၊ မကောင်းမှုမှန်သမျှကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားပြီးတဲ့
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့ကို ရှိခိုးပါတယ်။ အဲဒီ
ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့ ကျွန်ုပ်ကိုစောင့်ရှောက်
ပါစေ။

နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ - သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတဲ့
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တို့အား ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဦးညွှတ်မှု
ဖြစ်ပါစေ။ **နမတ္ထု ဗောဓိယာ** - ထို ဘုရားရှင်
ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့ရဲ့အသိဉာဏ်ကို ဦးညွှတ်မှု ဖြစ်ပါ
စေ။ **နမော ဝိပုတ္တာနံ** - ဒုက္ခခပ်သိမ်းမှ လွတ်မြောက်
တော်မူတဲ့၊ ကိလေသာတွေက လွတ်မြောက်တော်မူတဲ့
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေကို ဦးညွှတ်ပါတယ်။”

ဘေးရန် အန္တရာယ်က လွတ်မြောက်ချင်ရင်
လွတ်မြောက်စေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှိခိုးရမှာပေါ့။ အောင်ချင်
ရင် အောင်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြုပြီး
အောင်ဆုတောင်းရမယ်၊ ဒါက သဘာဝလည်းကျတယ်

လေ။ ပိုက်ဆံမရှိတဲ့လူကို ပိုက်ဆံသွားတောင်းလို့ ဘယ်ရမလဲ။ သူ့မှာ ပေးစရာမှမရှိတာ။ တောင်းတယ်ဆိုတာ ရှိတဲ့ဆီ တောင်းရမယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားဆိုတာ အားလုံး အစွမ်းသတ္တိတွေရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အစွမ်းသတ္တိနဲ့ သူဟာ နေပါရစေ။
နမော ဝိမုတ္တိယာ- လွတ်မြောက်မှုဆိုတဲ့ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဆိုတဲ့ ဒီတရားမြတ်တွေကိုလည်း ဦးညွတ်ပါတယ်။

ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတွာ၊

မောရော ဝါသ'မကပ္ပယိ။

ဟောဒီ အရံအတားကို လုပ်ပြီးတော့ ဥဒေါင်းမင်းကြီးဟာ ညအခါမှာ အိပ်တန်းတက်ပါတယ်။ အန္တရာယ်ကင်းဖို့အတွက် နေမင်းဆီက အကူအညီ နေ့တစ်ကြိမ်၊ ညတစ်ကြိမ် တောင်းတယ်။ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေကို အာရုံပြုပြီး ဘုရားရှိခိုးတယ်၊ အကာအကွယ်လုပ်တယ်၊ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်

တွေက ကျွန်ုပ်ကို စောင့်ရှောက်ပါစေလို့ ဆန္ဒပြုတယ်။

ဆန္ဒပြုပြီးနေသည့်အတွက်ကြောင့် ဒေါင်းကြီးဟာ အန္တရာယ်ကင်းတယ်။ မုဆိုး(၇)ဆက် ဖမ်းဖို့ကြိုးစားတာ မရဘူး။ အဲဒီ နောက်ဆုံး(၇)ဆက်မြောက် မုဆိုးကတော့ နည်းစနစ်ကို နားလည်တယ်။ ဒီ ဥဒေါင်းကြီးဟာ နံနက် စောစော နေကြီးကိုကြည့်ပြီးတွန်တယ်။ ညနေကျတော့ လည်း နေကြည့်ပြီးတွန်တယ်။ အဲဒါဟာ အစွမ်းသတ္တိ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ သူ့မတွန်ခင် ငါ့ဆီရောက်အောင် ငါ သွေးဆောင်မယ် လုပ်တယ်။

မြို့ထဲရွာထဲမှာဖမ်းထားတဲ့ ယဉ်ပြီးသား အက သင်ထားတဲ့ ဒေါင်းမတစ်ကောင် ခေါ်လာတယ်။ ခေါ်လာပြီးတော့ ဒေါင်းမကို ညကတည်းက အသံပေး တွန်ထားခိုင်းတယ်။ ဟုတ်ပြီ။ ဒေါင်းဖိုဆိုတော့ ဒေါင်းမ အသံကြားရင် မနေနိုင်ဘူးလေ။ မနက်စောစော လင်းတာနဲ့ တပြိုင်နက် အသံကြိုပေးထားတယ်။ ဒေါင်းမသံကြားတဲ့အခါ ဟိုကိုယ်တော်မြတ်ဒေါင်းမင်းက

ဥဒေတယံရွတ်ဖို့မေ့သွားတယ်။ ဘုရားရှိခိုးဖို့ မေ့သွားတယ်။ ဒေါင်းမအသံကြားတဲ့ဆီ ပျံချလာခဲ့တယ်။ တစ်ခါတည်း ခြေထောက်ဟာ ကျော့ကွင်းထဲ စွပ်မိလျက်ဖြစ်ပြီး မိတော့တာပဲ။

“သတိလက်လွတ် ငှက်တောင်ကျွတ်” တဲ့၊ နောက်ဆုံးမှာ ငှက်တောင်ကျွတ်သွားရင် မပျံနိုင်တော့ဘူးလေ။ “မျောက် သစ်ကိုင်းလွတ်” လို့လည်း ပြောကြတယ်။ သစ်ကိုင်းလွတ်လို့ရှိရင်လည်း အောက်ပြုတ်ကျတယ်။ တရားလက်လွတ်ရင်လည်း ဒီအတိုင်းပဲဖြစ်တယ်။ ခါတိုင်းလုပ်နေကျ နေမင်းကြီးကို ရှိခိုးတာတို့၊ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်တွေ ရှိခိုးတာတို့၊ အစောင့်အရှောက်တွေတို့ မလုပ်တော့ဘဲ ဒေါင်းမအသံကြားတာနဲ့ပဲ ပျံချလာလိုက်တယ်။ ညကတည်းက အိပ်ပျော်ပုံမရပါဘူး။ တောက်လျှောက်ပျံချလိုက်တော့ ထောင်ထားတဲ့ ကျော့ကွင်းထဲ ချက်ချင်းမိသွားတယ်။ မိသွားတော့ အဖမ်းခံရပါလေရော။

ဘုရင့်နန်းတော် ရောက်သွားတဲ့အခါ လူတို့ရဲ့ ဘာသာစကားနဲ့ပြောတယ်။ ဒါကတော့ ထူးထူး ဆန်းဆန်းပေါ့။ ၅၅၀-ဇာတ်တွေထဲမှာ ဒီလိုဟာမျိုး ရှိတယ်။ ဒေါင်းမင်းက ဘုရင်ကြီးကိုမေးတယ်။ ဘာဖြစ် လို့ သူ့ကိုဖမ်းရသလဲမေးတဲ့အခါ “ဟောဒီမှာ ရွှေပေလွှာ ငါရထားတယ်။ ဒေါင်းရဲ့အသားစားလို့ရှိရင် မအို၊ မနာ၊ မသေဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့ ငါ၊ မအိုချင်ဘူး၊ မနာချင်ဘူး၊ မသေချင်ဘူး၊ ရွှေရောင်အဆင်းရှိတဲ့ ဒေါင်းရဲ့အသားကို စားချင်လို့ဖမ်းတာ” ဆိုတော့ ဒေါင်းမင်းက စဉ်းစားဖို့ ပြောပြတယ်။

“အရှင်မင်းကြီး စဉ်းစားပါ။ ကျွန်ုပ်အသား စားမယ် ဆိုရင် ကျွန်ုပ်က သေရမယ်၊ သေတဲ့သတ္တဝါရဲ့ အသား ကိုစားပြီး မအိုဘူး၊ မနာဘူး၊ မသေဘူး ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါ့ မလား။ သေတတ်တဲ့ သတ္တဝါတစ်ကောင်ရဲ့ အသားကို စားတာ မသေဘူးဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား၊ ယုတ္တိမရှိဘူး၊ မသေတဲ့အကောင်ကိုစားမှ မသေမှာပေါ့။ သေတဲ့ အကောင်ရဲ့အသားစား သေမှာပေါ့။”

ကျွန်ုပ်က သေမယ်လေ၊ သေတဲ့အကောင်ရဲ့ အသားကိုစားရင် သင်မင်းကြီးလည်း သေမှာပဲတဲ့ ဆိုတော့ ဘုရင်ကြီးက ဘာ စောဒကတက်လဲဆိုရင် “အသင်က ရိုးရိုးဒေါင်း မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ရွှေအဆင်းရှိတဲ့ ဒေါင်း။”

“ဪ-အဲဒါကြောင့်လား၊ ကျွန်ုပ် ရွှေအဆင်း ရှိတာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့်ဖြစ်တာ။ တစ်ချိန် တုန်းက ကျွန်ုပ်ဟာ လူ့ဘဝတုန်းက စကြာဝတေး မင်းကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်တုန်းက ငါးပါးသီလကို လုံခြုံအောင်စောင့်ခဲ့တယ်။”

စကြာဝတေးမင်းရဲ့ အဆုံးအမဆိုတာလည်း ငါးပါး သီလပဲ၊ တခြားဟာ မဟုတ်ဘူး။ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ် တာ ငါးပါးသီလနဲ့ဆုံးမပြီး အုပ်ချုပ်တာပဲ။ စည်းကမ်း တွေ များများမထားဘူး၊ ဥပဒေတွေ များများ မထုတ် ဘူး။ စကြာဝတေးမင်းက မိန့်ခွန်းပြောတဲ့အခါ ဘာပြောလဲ။

“ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော သတ္တဝါတွေရဲ့ အသက်ကို
မသတ်ရဘူး။”

“အဒိန္နံ နာဒိယိတဗ္ဗံ သူများပစ္စည်းကိုမယူကြနဲ့။”

“ကာမေသု မိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ ကာမဂုဏ် ကိစ္စ
တွေကို မှားမှားယွင်းယွင်း မကျင့်ကြနဲ့။”

“မုသာ န ဘဏိတဗ္ဗာ ဘယ်တော့မှ လိမ်ညာ
မပြောကြနဲ့။”

“မဇ္ဇပါနံ န ပါတဗ္ဗံ မူးယစ်စေတတ်တဲ့ အရည်တွေ
မသောက်ကြနဲ့။”

ဒါက စကြဝတေးမင်းက ဆုံးမတဲ့စကား၊

တိုင်းသူပြည်သားတွေက အားလုံး လိုက်နာကြ
တော့ တိုင်းပြည်က အေးချမ်းတယ်၊ သတ်မှု မရှိဘူး၊
ခိုးမှု မရှိဘူး၊ မုဒိမ်းမှုဆိုတာ မရှိဘူး၊ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး
ကျူးလွန်တာ မရှိဘူး၊ လိမ်လည်မှုတွေကင်းတယ်။
အရက်သေစာ မသောက်စားတော့ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး
ခိုက်ရန်ဒေါသ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မရှိကြဘူး။ မူးရူးပြီး

ဆဲရေးတာမရှိဘူး၊ အားလုံးဟာ ငြိမ်းချမ်းတယ်။ သူ
ကိုယ်တိုင် ငါးပါးသီလ လုံလုံခြုံခြုံစောင့်တယ်။ အဲဒီ
ငါးပါးသီလကို လုံလုံခြုံခြုံစောင့်ခဲ့လို့ သူဟာ ဒီ ရွှေ
အဆင်းရတာတဲ့။

ဘုရင်ကြီးက “ဘယ်မှာလဲတဲ့ အထောက်အထား
ပြ”တဲ့။ ဒီဟာ ယုံတမ်းစကားလို ဖြစ်နေတယ်။
စကြဝတေးမင်း ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ အထောက်အထား
ပြပါဆိုတော့ “ပြနိုင်တာပေါ့၊ ဒီမြို့မှာပဲ ဖြစ်ခဲ့တာ။
ရေကန်ကြီးထဲမှာ သူစီးခဲ့တဲ့ ဝေါယာဉ်တစ်ခုရှိတယ်၊
ရွှေအဆင်းရှိတဲ့ ဝေါယာဉ်၊ အဲဒီရေကန်ထဲမှာ ရေငုပ်
သမားတွေခေါ်ပြီး ဖော်ကြည့်” ဆိုတော့ ဘုရင်ကြီးက
ရေကန်ထဲကရေတွေ အကုန်ထုတ်ပြီး ရှာလိုက်တဲ့အခါ
စကြဝတေးမင်းဘဝကစီးတဲ့ ရွှေဝေါယာဉ်ကြီး တွေ့
သတဲ့။

ဒါတွေက ရှိနေတတ်တယ်လေ။ အခု ဒီ
ပုဂ္ဂိုလ်တောင်ချောင်းထဲမှာပဲ ဓမ္မစေတီခေါင်းလောင်းကြီး

ရှိတယ်လို့ဆိုတာပဲ၊ တူးဖော်ဖို့လုပ်တာ ခဏခဏ
ကြားနေရတယ်၊ မတူးသေးဘူး။ မတွေ့သေးဘူး။

ဒွတ္တဘောင်မင်းကြီး စီးခဲ့တဲ့ နဂါးကြေးခွံ
လှေတော်ကြီးဆိုတာ ရှိတယ်လို့ပြောတယ်၊ အဲဒီ နဂါး
ကြေးခွံ လှေတော်ကြီးကို ဒွတ္တဘောင်မင်းကြီးက
မြေကြီးအောက် မြှုပ်ထားခဲ့တယ်။ အဲဒါကို သမိုင်းအရ
အနော်ရထာမင်းကြီးက ဖော်ကြည့်တာ ဟုတ်တယ်၊
တွေ့တယ်၊ တွေ့တဲ့အခါ ပြန်ပြီးမြှုပ်ထားတယ်၊ opitfire
လေယာဉ်ပျံတွေတောင် ဖော်မလို့ ကြိုးစားနေတယ်လို့
ဂျာနယ်တွေထဲမှာ တွေ့ရတယ်။

အဲဒီတော့ ဒီလို မြေကြီးထဲ မြှုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ
တွေက မရှိမဟုတ်ဘူး၊ ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ ဥပဇ္ဈာယ်
ဆရာ စံကင်းဆရာတော်ကြီးအမိန့်ရှိတယ်၊ သီပေါမင်း
ပါတော်မူတုန်းက ဆရာတော်ကြီးက(၇)နှစ်သားအရွယ်၊
ဆရာတော်ကြီး ပြောတဲ့အထဲမယ် “သီပေါမင်းစီးတဲ့
ဆင်ဖြူတော်ကြီးရဲ့ လည်ပင်းဆွဲတဲ့ ရတနာ ငွေခေါင်း

လောင်းတော်ကြီး ရှိတယ်။ ရတနာတွေ စီခြယ်ထားတဲ့ ခေါင်းလောင်းကြီးကို အင်္ဂလိပ် တက်လာတဲ့အခါ ဆင်ထိန်းက မြေကြီးထဲတူးပြီး မြှုပ်တယ်။ နန်းတော် ထဲမှာ ရှိတယ်။ ဘယ်နားမှာတော့ မသိဘူးပေါ့။ မြှုပ်တဲ့ လူက မြေပုံအမှတ်အသားနဲ့ မြှပ်ထားတာ မဟုတ်တော့ မြေလှန်ရှာရင်တော့ တွေ့ကောင်းတွေ့မှာပေါ့။ အမှတ် မထင် မြေကြီးထဲကတွေ့တယ်ဆိုတာတွေလည်း ရှိတာ ပဲလေ၊ မြှုပ်ခဲ့တာ သေချာတယ်။

အခုလည်း စကြဝတေးမင်းဖြစ်တုန်းက ရေကန် ထဲမှာ မြှုပ်ထားတဲ့ အဲဒီ ရွှေဝေါတော်ကြီး ပြန်ပြီး တွေ့ရတယ်တဲ့။ အဲဒီကျတော့မှ ဘုရင်ကြီးက ယုံကြည် တယ်၊ ယုံကြည်တော့မှ ဘုရားအလောင်း ဥဒေါင်းကို ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။

ဘုရားအလောင်း ဥဒေါင်းကလည်း “ကုသိုလ် ကောင်းမှုဆိုတာ လုပ်ရတယ်၊ သူဟာ တစ်ခုသောဘဝ မှာ အကုသိုလ်လုပ်ခဲ့လို့ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံရဲ့ အကျိုး

၄၆

ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

ကြောင့် အခုလို တိရစ္ဆာန်ဘဝရောက်တာ။ လူ့ဘဝ
တုန်းက သီလစောင့်ခဲ့လို့ ရွှေအဆင်းကိုရတာ” လို့
ပြောတယ်။ ၅၅၀-ဇာတ်ထဲမှာ မောရဇာတ်ဆိုတာ
ရှိတယ်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိချင်တယ်ဆိုရင် အဲဒီ ၅၅၀-
ဇာတ်ကို ဖတ်ကြည့်၊ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပရိတ် တရား
တော်တွေထဲမှာ မောရသုတ်ဆိုတာ ရှိတာပါ။

အဲဒီ မောရသုတ်ကို အခုအတိုင်း ရွတ်ဖတ်
သရဇ္ဈာယ်ပြီး ဘုရားရှိခိုးမယ်ဆိုလို့ရှိရင် နံနက်တစ်ကြိမ်
ညနေတစ်ကြိမ် ရှိခိုးရမယ်။ နံနက်နေထွက်ပြီဆိုလို့ရှိရင်
ကိုယ့်အိမ်က ပြတင်းပေါက်လေး (ရန်ကုန်ကလူတွေ
နေထွက်တာ မြင်ရလားမသိဘူး) လှုပ်ပြီး နေထွက်တဲ့
နေရာကြည့်၊ ကြည့်ပြီးတော့ ဥဒေတယံ ဂါထာရွတ်။
အိမ်မှာ နေမမြင်ရဘူးဆိုရင် ရွှေတိဂုံဘုရားပေါ်သွား
နေထွက်တဲ့အချိန်မှာ ဥဒေတယံရွတ်ပြီး ဘုရားရှိခိုး၊
ညနေ နေဝင်ခါနီး ရွှေတိဂုံဘုရားပေါ်တက်၊ နေဝင်ချိန်
ကြည့်။ အဲဒီမှာ နေကိုရှိခိုး၊ ဘုရားကို ရှိခိုးပြီးတော့ ဒီလို
နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပရိတ်တရားတော်ကို ရွတ်ဖတ်သွားမယ်

ဆိုရင် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှုကို ရရှိနိုင်မှာဖြစ်တယ်။

ဘယ်အရာရာပဲဖြစ်ဖြစ် အာသေဝနသတ္တိ ရှိမှ၊
ထုံမွမ်းထားမှ၊ အကြိမ်ကြိမ်လုပ်မှ စွမ်းရည်သတ္တိရှိတယ်။
အားကစားသမားတွေ ကြည့်ပါလား၊ တစ်ရက်တည်း
လေ့ကျင့်ရတာ မဟုတ်ဘူး၊ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ
လေ့ကျင့်မှ စွမ်းရည်သတ္တိဆိုတာ တက်လာတာလေ။
ရွတ်တာဖတ်တာကလည်း ရွတ်ချင်တဲ့နေ့ ရွတ်တယ်၊
မရွတ်ချင်တဲ့နေ့ မရွတ်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဒီတန်ခိုးသတ္တိက
တက်ချင်မှတက်မှာ။ အဲဒါကြောင့် ပုံမှန်လေ့ကျင့်ပြီး
စိတ်ပါလက်ပါ လုပ်မယ်ဆိုရင် ဒီပရိတ်ရဲ့ တန်ခိုး
အစွမ်းကို ခံစားကြရမှာဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ မောရသုတ်
အနှစ်ချုပ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နိဂုံးစကား

ပရိတ်ကြီး (၁၁)သုတ် နှုတ်တက်ရထားကြတဲ့
သူတော်စင်တွေ ပရိတ်ကြီးရွတ်တဲ့အခါမှာ အဓိပ္ပါယ်
ကို သိရှိနားလည်ပြီး ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သင့်တယ်။

မောရသုတ်ရွတ်တဲ့အခါ “ယေ ဗြာဟ္မဏာ” ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးကိုကြည့်။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားတယ်။ တို့တတွေလဲ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားရမယ်။ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ တရားတွေမှန်သမျှ တို့ သိအောင် ကြိုးစားရမယ်။ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သင်္ခါရ တရားတွေရဲ့ သဘာဝတရားတွေကို သိရှိနားလည်မှ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေကို ကင်းဝေးအောင် လုပ်နိုင်မယ်။ ဝိပဿနာကျင့်စဉ် ကျင့်မှသာလျှင် မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရနိုင်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်စိကိုယ်စိ သဘောကျပြီး ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်မူနိုင်ကြပါစေကုန် သတည်း။

သာဓု ... သာဓု ... သာဓု

Typing of Final Edition By-
Htet Naing San (I-D-E)

ဓမ္မမိတ်တွေများသို့

ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော် ဒေါက်တာ အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ ဟောကြားအပ်သော တရားများကို အသံမှ စာအဖြစ် စေတနာရှင်များကရေးကူးကာ စာပေများကို ဆရာတော်ကြီးထံ ပေးပို့ကြပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် အချိန်သမျှ ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်ပေးသော စာပေများကို ကုသိုလ်ရှင်များလှူဒါန်းထားသော ဓမ္မစာပေရန်ပုံငွေများ အသုံးပြုလျက် စာအုပ်ငယ်များ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေပါသည်။

တရားစာအုပ်များကို တစ်ဆင့် ဓမ္မဒါနပြုလုပ် ပြန်ဝေလှူဒါန်းလိုပါက ဖော်ပြပါ ဌာနများသို့ ဆက်သွယ်မာကြားနိုင်ပါသည်။

~ ~ ~ ~ ~ ရေခဲနှိုင်းသော ဌာနများ

၁။ အောင်ဓမ္မ ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်(၁၅၂)၊ (၂၂)လမ်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၀၉-၅၁၈၉၄၃၂၊ ၀၉-၇၉၅၂၅၂၆၈၂

၂။ ဦးဘဇိး+ဒေါ်အုန်းကြည် ပရဆေးဆိုင်

အမှတ်(၄၆၇၊ ၄၆၈)၊ သိမ်ကြီးဈေး(ဒီ)ရုံ၊ မြေအောက်ထပ်။
ဖုန်း ၀၁-၂၄၀၆၀၀(လိုင်းခွဲ) ၄၁၇၄၊ ၀၉-၅၅၀၀၈၃၅

၃။ ဓမ္မဗျူဟာ သာသနမာမကအဖွဲ့

လူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာဓမ္မစာပေသင်တန်းကျောင်း
ကြားတောရလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၀၉-၂၅၅၂၅၅၈၆၂

၄။ ပုဂ္ဂိုလ်ဓမ္မပြန့်ချိရေး

တိုက်(၄)၊ အခန်း(၅)၊ ရွှေဂုံတိုင်လမ်းမကြီး၊
တာမွေ Ocean Super Center နှင့် ရွှေဂုံတိုင်ဆေးရုံကြား၊ ဗဟန်း။
ဖုန်း ၀၉-၂၅၈၂၇၂၁၁

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ ၏ ထုတ်ဝေပြီး ဓမ္မစာအုပ်များ

- အဘိဓမ္မာ မြတ်ဒေသနာ(ပ+ဒု တွဲ)
- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပစ္စန်းနည်းဖြင့် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း
- ပစ္စန်းမြတ်ဒေသနာ

၁။ နိဗ္ဗာန်တံခါးကြီး ဖွင့်တော်မူပါ

၂။ မဟာသတိပစ္စာနသုတ် အနှစ်ချုပ်

၃။ ဘဝအသွင်ကို ဓမ္မအမြင်ဖြင့် ရှုကြည့်ခြင်း

၄။ ဘဝခရီးဝယ် ရွေးချယ်ရမည့်လမ်း

၅။ သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နေသဘောထား

၆။ ဘဝအရေး စိတ်အေးရလေအောင်

၇။ ဓမ္မကြေးမုံ

၈။ တောင်ပို့ထဲက ရတနာ

၉။ မြတ်သောဥစ္စာ စုဆောင်းပါ

၁၀။ သမထနှင့် ဝိပဿနာ

၁၁။ ရောဂါကုစား စိတ်စွမ်းအား

၁၂။ ရှစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်

၁၃။ စိတ်ကောင်းဆွေကောင်း

၁၄။ မေတ္တာနှလုံး အစဉ်သုံး

၁၅။ လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပါစေ

၁၆။ မေတ္တာသုတ်အနှစ်ချုပ်

၁၇။ ဘဝဆည်းဆာ ကရုဏာ

၁၈။ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း အဓိပ္ပါယ်

- ၁၉။ ဓမ္မမှတ်ကျောက်
၂၀။ ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိနေမည်
၂၁။ နှစ်ဦးကာလ ဓမ္မလက်ဆောင်
၂၂။ မြတ်ဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် ယနေ့ကမ္ဘာ
၂၃။ ယနေ့လူသားများရဲ့ မနက်ဖြန်ကမ္ဘာ
၂၄။ မင်္ဂလာသုတ်အနှစ်ချုပ်
၂၅။ သာရဏီယတရား
၂၆။ ရာသတဏှာ
၂၇။ ဓမ္မဗျူဟာသင်တန်းသားများ၏ မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုခြင်း
၂၈။ သေချာသောလမ်းမှ လျှောက်လှမ်းပါ
၂၉။ မဟာဒါန
၃၀။ စိတ်၏ထွက်ပေါက်များ
၃၁။ ဖြစ်နိုင်တာနှင့် မဖြစ်နိုင်တာ
၃၂။ အရှင်အာနန္ဒ၏ ဝိပဿနာ
၃၃။ န ဝ သော၊ န ဝ အညော
၃၄။ လူတိုင်းကျင့်ရန် သတိပဋ္ဌာန်
၃၅။ စိတ်၏အတွေးများ
၃၆။ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝေါ
၃၇။ သတိမကွာ အသိပညာဖြင့် နေထိုင်ခြင်း
၃၈။ အတ္တာဟိအတ္တနောနာထော
၃၉။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် အနှစ်ချုပ်
၄၀။ ဟောသူ နာသူ စိတ်ထားဖြူ
၄၁။ ၁၂-နှစ်ကြာ အဖြေရှာခဲ့ရသော မေးခွန်းများ

- ၄၂။ လွတ်မြောက်တဲ့စိတ်
၄၃။ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် သတိဆောင်
၄၄။ ခန္ဓသုတ်အနှစ်ချုပ်(အန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်း)
၄၅။ တရားသိလျက် အကျင့်ခက်
၄၆။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ မြတ်ဒေသနာ
၄၇။ သံသရာခရီးသွား အမှားမလုပ်မိစေနှင့်
၄၈။ ဟိုဘက်ကမ်းက ငြိမ်းချမ်းတယ်
၄၉။ ရတနသုတ်အနှစ်ချုပ်
၅၀။ လောကဓံမှန်တိုင်းများနှင့် ကြံ့ခိုင်သည့်စိတ်ထား
၅၁။ ဘုရားသော်မှပေးဆပ်ရသည့် ကံကြမ္မာဝင့်ကြွေးများ
၅၂။ အထင်မှား အမြင်မှား
၅၃။ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ် အနှစ်ချုပ်
၅၄။ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း၏ နိဂုံး
၅၅။ နန္ဒီ ဒုက္ခဿ မူလံ
၅၆။ စိတ်၏အညစ်အကြေးများကို ဖယ်ရှားခြင်း
၅၇။ အားပေးစကား
၅၈။ ပုဗ္ဗဏှသုတ် အနှစ်ချုပ်
၅၉။ ဘောသဇ္ဇဂုရု
၆၀။ နိဗ္ဗာန်သို့ ဦးတည်သွားနေသူ
၆၁။ ဘဝ၏ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ
၆၂။ ကုသိုလ်ဖြစ်ပွား နှလုံးသွင်းတရား

- ၆၃။ နိုင်သူနှင့်ရှုံးသူ
၆၄။ အကာကိုပစ်၍ အနှစ်ကိုရှာ
၆၅။ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းအောင်ကျင့်ဆောင်ခြင်း
၆၆။ တရားထူးရနိုင်သူ
၆၇။ ကျေးဇူးသိခြင်း
၆၈။ ဘာသာတရားလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်
၆၉။ ကာလာမသုတ် အနှစ်ချုပ်
၇၀။ ခုခံစွမ်းအား
၇၁။ အလေးထား၍ စဉ်းစားဆင်ခြင် ကောင်းအောင်ပြင်
၇၂။ အခွင့်ကောင်းကို ရအောင်ယူ
၇၃။ ရှာဖွေခြင်းနှင့် ရရှိခြင်း
၇၄။ ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိဿာ
၇၅။ ဓမ္မကိုအဖော်ပြုမှ ထာဝရချမ်းသာမည်
၇၆။ အစွမ်းတန်ခိုးများနှင့် သာသနာ
၇၇။ ချမ်းသာစွာအိပ်စက်ရခြင်း
၇၈။ နှစ်ဦးမေတ္တာလူတိုင်းမှာ
၇၉။ ဒဏ္ဍိဏဝိဘင်္ဂသုတ် အနှစ်ချုပ်
၈၀။ အလုပ်ရှင်နှင့်အလုပ်သမား စိတ်ကောင်းထား
၈၁။ နိယျာနိကသာသနာ
၈၂။ အနတ္တလက္ခဏသုတ် အနှစ်ချုပ်
၈၃။ သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင် ဓမ္မအမြင်

- ၈၄။ ရှင်ရာဟုလာ၏ဘဝနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမ
၈၅။ ကမ္မတ္တန်းအလုပ်နှင့် အိပ်ငိုက်ခြင်း
၈၆။ ဗျာဒိတ်တော်ကြား ဘုရား(၂၄)ဆူ
၈၇။ အံ့ဖွယ်လူသား မြတ်ဘုရား
၈၈။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ဝိပဿနာ
၈၉။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရှိရမည့် အရည်အချင်းများ
၉၀။ ကမ္မတ္တန်းဆရာ
၉၁။ ဇာတိမြေမှ သာသနာ
၉၂။ ဒါနအခြေခံတဲ့ သမထဝိပဿနာ
၉၃။ စရိုက်နှင့်ဝိသနာ
၉၄။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လောကဝိဇယလမ်းစဉ်
၉၅။ သာသနာပြုစွမ်းအားစု
၉၆။ လူဆိုးလူမိုက်
၉၇။ သမုဒ္ဓရာ ဝမ်းတစ်ထွာ
၉၈။ ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို လက်ဆင့်ကမ်းခြင်း
၉၉။ သုံးပါးရတနာ ကိုးကွယ်ရာ
၁၀၀။ ပါရမီပုံရိပ် အမှတ်တံဆိပ်များ
၁၀၁။ အာနာပါနဿတိသုတ်အနှစ်ချုပ်
၁၀၂။ ယမမင်းကြီးရဲ့ ဆန္ဒ
၁၀၃။ စံထားရမည့် ကိုယ်ကျင့်တရားရှိသူများ
၁၀၄။ ပေါ်လာသည့်အာရုံများနှင့် ရူပွားရမည့်ဝိပဿနာတရား
၁၀၅။ ဓမ္မသံဝေဂနှင့် ဘဝဆည်းဆာ

- ၁၀၆။ ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျော့ချရေး
၁၀၇။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမနှင့်အညီ နေထိုင်ခြင်း
၁၀၈။ ဗုဒ္ဓစွမ်းအား ဉာဏ်ဆယ်ပါး
၁၀၉။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ နေ့စဉ်ဘဝမှာ နေထိုင်ကြပုံ
၁၁၀။ မွေးနေ့လက်ဆောင်
၁၁၁။ သောတာပန်၏ ဘဝရုပ်ပုံလွှာ
၁၁၂။ တပည့်များလေးစားမြတ်နိုးတဲ့ဆရာ
၁၁၃။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း
၁၁၄။ ကံကြမ္မာ၏ ရုပ်ပုံလွှာများ
၁၁၅။ ဆဆက္က ဒေသနာနှင့် ဓမ္မဝိပဿနာ
၁၁၆။ ဉာတပရိညာ
၁၁၇။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ကျေးဇူး အထူးပေးဆပ်ခဲ့သူ
၁၁၈။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရန် အခြေခံတရား
၁၁၉။ သစ္စဒေသနာ ဓမ္မစကြာ
၁၂၀။ အားကိုးခြင်း
၁၂၁။ သဒ္ဓမ္မပတိရူပကသုတ် အနှစ်ချုပ်
၁၂၂။ အတ္တဟိတ နှင့် ပရဟိတ
၁၂၃။ အသက်ရှည်လေ ပိုကောင်းလေ
၁၂၄။ မိဘနှင့်သားသမီးအကြား မှန်ကန်သောအမြင်များ
၁၂၅။ အများအတွက် သံဃာတော်တို့၏ဆောင်ရွက်ချက်
၁၂၆။ သလ္လေခသုတ်အနှစ်ချုပ်

- ၁၂၇။ ကောသလအိပ်မက်နှင့်ယနေ့ကမ္ဘာ
၁၂၈။ ဝိယတော ဇာယတေ သောကော
၁၂၉။ ဆရာမြတ်ကို ဆည်းကပ်ရမည့်အခါ
၁၃၀။ ဓမ္မတာဝန်
၁၃၁။ ဥပုသ်သည်တို့၏ စကားဝိုင်း
၁၃၂။ ရှင်ပြုအလှူတော်မင်္ဂလာ အနမောဒနာ
၁၃၃။ ပါရာယနဒေသနာ
၁၃၄။ ဒုဂ္ဂတိဘုံသားတို့၏ အမှာစကား
၁၃၅။ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ နှင့်
သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့အမှတ်တရများ
၁၃၆။ ဝိဝါဒမူလ(၆)ပါးနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမစကား
၁၃၇။ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်ပြင်
၁၃၈။ ဝိပဿနာရှုဖွယ် တောလေးဆယ်
၁၃၉။ နယ်လှည့်ဟောကြား မြတ်တရား အတွဲ(၁)
၁၄၀။ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုရှုမြင်၍ မိမိဘဝကို ပြုပြင်ခြင်း
၁၄၁။ သူတော်ကောင်းသည် အားလုံးအတွက်ဖြစ်သည်
၁၄၂။ သူတော်ကောင်းတို့ တောင်းသောဆု
၁၄၃။ ဒုစရိုက်အကျိုး အဆိုးပုံရိပ်များ
၁၄၄။ အောင်မြင်ကြီးပွား စက်လေးပါး
၁၄၅။ စေတနာကောင်းလျှင် ကံကောင်းသည်
၁၄၆။ စိတ်ကောင်းရှိဖို့က ပထမ
၁၄၇။ တမလွန်ဘဝက ဆွေမျိုးများအရေး

၁၄၈။ နယ်လှည့်ဟောကြား မြတ်တရား အတွဲ(၂)

၁၄၉။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်ကိုးပါး

၁၅၀။ မကျန်းမာသူများအတွက် အထူးနလုံးသွင်းတရား

၁၅၁။ မင်္ဂလာတရားနှင့်အညီ နိုင်ငံသစ်တည်

၁၅၂။ မာလုကျပုတ္တရဟန်းအတွက် အလုပ်ပေးတရား

၁၅၃။ အပြစ်တင်ခြင်းနှင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်း

၁၅၄။ အတွေးမှားကို ဖယ်ရှားနိုင်ရမည်

၁၅၅။ မိလိန္ဒပဉ္စာ(ပထမတွဲ)

မိလိန္ဒမင်းနှင့် ရှင်နာဂသေနတို့၏ ဗုဒ္ဓဝါဒရေးရာ အချေအတင်ပြောဆိုချက်များ

၁၅၆။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိ အရှင်မြတ်တို့၏ ဘဝနှင့် ဓမ္မအမြင်(ပထမတွဲ)

၁၅၇။ နယ်လှည့်ဟောကြား မြတ်တရား အတွဲ(၃)

၁၅၈။ စာသင်စာချ ပြုကြသာသနာ

၁၅၉။ ဗုဒ္ဓသာသနာ၏ ဝိသေသလက္ခဏာများ

၁၆၀။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ

၁၆၁။ နယ်လှည့်ဟောကြား မြတ်တရား အတွဲ(၄)

၁၆၂။ မိမိကိုယ်တိုင် မိမိ၏ရန်သူ မဖြစ်ပါစေနှင့်

၁၆၃။ တိုင်းရေးပြည်ရေး မျှော်တွေးခြင်း

၁၆၄။ နှစ်သစ်မင်္ဂလာကို မေတ္တာဖြင့်ကြိုဆိုခြင်း

၁၆၅။ ဘဝအတွင်းမှ အမှောင် နှင့် အလင်းများ

၁၆၆။ လူတိုင်းအတွက် အမှန်တရား

|
.
|

၁၆၇။ မဟာသာဝကကြီးတို့၏ စကားပိုင်း

၁၆၈။ မိလိန္ဒပဉ္စာ(ဒုတိယတွဲ)

မိလိန္ဒမင်းနှင့် ရှင်နာဂသေနတို့၏ ဗုဒ္ဓဝါဒရေးရာ အချေအတင်ပြောဆိုချက်များ

၁၆၉။ စိတ်စွဲလမ်းမှုကို အောင်နိုင်သူ

၁၇၀။ မိလိန္ဒပဉ္စာ(တတိယတွဲ)

မိလိန္ဒမင်းနှင့် ရှင်နာဂသေနတို့၏ ဗုဒ္ဓဝါဒရေးရာ အချေအတင်ပြောဆိုချက်များ

၁၇၁။ နယ်လှည့်ဟောကြား မြတ်တရား အတွဲ(၅)

၁၇၂။ ပစ္စေကာဗုဒ္ဓိ အရှင်မြတ်တို့၏ ဘဝနှင့် ဓမ္မအမြင်(ဒုတိယတွဲ)

၁၇၃။ Online ဓမ္မစာလွှာများ

၁၇၄။ ဝဇ္ဇသုတ် အနှစ်ချုပ်

၁၇၅။ အင်္ဂုလိမာလသုတ် အနှစ်ချုပ်

၁၇၆။ မောရသုတ် အနှစ်ချုပ်